

Miljøministeriet
Departementet

J.nr. NST 101-00221

Den 25. august 2011

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. AZ stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Vil ministeren redegøre for sine overvejelser, inden der eventuelt gives tilladelse til udskylning af gaslageret ved Ll. Thorup og dermed udledning af salt, kviksølv og andre metaller samt iltforbrugende materialer til en naturbeskyttet del af Limfjorden?

Svar på spørgsmål AZ

Baggrund og status

Energinet.dk har sendt en ansøgning til det daværende Miljøcenter Århus – nu Naturstyrelsen – om at udvide selskabets naturgaslager, som ligger ved Ll. Torup ca. 6 km fra Limfjorden. Oprindeligt ønskede Energinet.dk dels at vedligeholde de eksisterende 7 hulrum, dels at udvide med op til 9 nye hulrum.

Som det er udvalget bekendt har Energinet.dk revurderet det aktuelle behov for at udvide gaslageret, og Energinet.dk har besluttet at reducere det ansøgte projekt til kun at omfatte de 7 eksisterende hulrum. Det er nødvendigt at vandfylde hulrummene, for at Energinet.dk kan installere sikkerhedsventiler på hulrummene og samtidigt ønsker Energinet.dk at udvide hulrummenes volumen af hensyn til forsyningsikkerheden.

Ansøgningen er behandlet efter de regler, som også gælder for enhver anden virksomhed med direkte udledning. Der er i den forbindelse udarbejdet en vurdering af virkninger på miljøet, en såkaldt VVM-redegørelse og udkast til miljøgodkendelse og udledningstilladelse. Formålet med VVM-processen er at sikre myndigheden et fyldestgørende beslutningsgrundlag i forbindelse med anlægstyper, der kan påvirke miljøet væsentligt.

Naturstyrelsen er VVM-myndighed, og styrelsen skal give en tilladelse før projektet kan realiseres. Ligeledes skal Miljøstyrelsen give miljøgodkendelse og

udledningstilladelse.

VVM-redegørelsen, udkast til VVM-tilladelse, miljøgodkendelse samt udledningstilladelse har været i offentlig høring i foråret 2010, og der er afholdt 3 borgermøder. Der er indkommet 97 hørings svar i høringsfasen.

Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen har på baggrund heraf udarbejdet en sammenfattende redegørelse og udkast til afgørelser i sagen.

Den sammenfattende redegørelse samler op på de bemærkninger, som er indkommet i høringsfasen og den giver svar på de spørgsmål, der er stillet.

Såvel høringsmaterialet som de indkomne bemærkninger, og en del baggrundsmateriale er offentligt tilgængeligt på både Naturstyrelsens og Miljøstyrelsens hjemmeside.

Sagen behandles således efter gældende regler, og der er

redegjort for de forskellige miljømæssige aspekter i den sammenfattende redegørelse.

Den sammenfattende redegørelse og udkast til afgørelser i sagen har været sendt til udtalelse i Vesthimmerlands og Viborg kommuner. Skive Kommune har ligeledes haft materialet forelagt.

Viborg Byråd har udtalt ”stor betænkelighed” ved det reducerede projekts gennemførelse. Byrådet anbefaler, at der undersøges et alternativ ved, at der etableres en rørledning fra Virksund til Jammerbugt i forbindelse med nedgravning af Skagerrak 4, som er en eltransmissionsforbindelse.

Naturstyrelsen har efterfølgende anmodet Viborg Kommune om at oplyse nærmere om baggrunden for, at man udtaler stor betænkelighed.

Vesthimmerlands Kommune har udtrykt tilfredshed med at være blevet hørt, og med at projektet er reduceret til gavn for

Limfjordens miljø. Byrådet anbefaler, at projektet kun skal gennemføres, hvis det ikke har negative konsekvenser for Fjordmiljøet. Det er netop en forudsætning for hele projektet, at der ikke sker skade på et Natura 2000 område.

Den sammenfattende redegørelse er blevet udleveret til udvalgets medlemmer i forbindelse med dette samråd.

Jeg kan her oplyse om nogle af de emner, som indgår i den sammenfattende redegørelse, og som udvalget tidligere har vist interesse for:

Saltholdighed

I det ansøgte projekt ønskes gaslagerets eksisterende hulrum genudskyllet ved anvendelse af det mere ferske vand fra Hjarbæk Fjord. Efter nogle måneders ophold i hulrummene, hvor vandet saltmættes, bliver vandet fortyndet med yderligere vand fra Hjarbæk Fjord, og det ønskes skyllet ud i Lovns Bredning med en saltholdighed, der svarer til den, der naturligt forekommer i Lovns Bredning – hvilket er 28

promille. På den baggrund er det Naturstyrelsens og Miljøstyrelsens vurdering, at udledning af saltvandet ikke udgør et problem i Limfjorden.

Kviksølv og andre metaller

Saltet, der fjernes for at udvide hulrummene, blev dannet for 250 mio. år siden. Som alt andet havsalt indeholder det en række naturligt forekommende metaller som kobber, nikkel, bly, cadmium og kviksølv.

I udkastet til udledningstilladelse er der stillet vilkår til koncentrationen af stoffer, som virksomheden må udlede.

Vilkårene skal sikre overholdelse af miljøkvalitetskravene, som er fastsat, så udledningen ikke skader dyr og planter i den naturbeskyttede fjord. Det gælder også de skærpede miljøkvalitetskrav, som den danske implementering fra 1. september 2010 af EU-direktivet om miljøkvalitetskrav på vandområdet resulterede i.

I udkastene lægges op til et kontrolprogram, der skal sikre, at udlederkravene overholdes, og tilstanden af dyr og planter skal overvåges.

Så længe udledningen af metaller overholder de fastsatte miljøkvalitetskrav, hvilket er en forudsætning for en evt. tilladelse, kan projektet gennemføres inden for gældende lovgivning. Det betyder, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning eller skade på Natura 2000-området, dets integritet eller de arter, der er en del af udpegningsgrundlaget.

Iltforbrugende stoffer

Som nævnt er der i udkastet til udledningstilladelse stillet krav til koncentrationen af stoffer, som virksomheden må udlede. Der er således også krav til den maksimale koncentration af blandt andet iltforbrugende stoffer og indholdet af ilt i udledningsvandet.

Fiskeri

Under udledningerne i årene 1983-1996 var Limfjorden, som flere indre danske farvende, præget af iltsvind og tilbagegang i

fiskeriet. DMU vurderer i en rapport om Limfjordens miljøtilstand i perioden, at den væsentligste årsag til iltsvind og deraf følgende nedgang i fiskeriet skyldtes belastningen med næringssalte, der kommer fra dambrug, renseanlæg og landbrug m.m.

Sammensætningen af stoffer i vandet fra salthorsten afviger ikke markant fra saltvandet i omgivelserne. Der er desuden fastsat udlederkrav til saltkoncentration, metaller, relevante miljøfarlige stoffer m.v.. Det sikres herigennem, at der ikke sker væsentlig påvirkning. For at sikre dette, vil der blive stillet krav om løbende overvågning af fiskebestanden.

Projektets faser kontrolleres

Der er i udkastet til udledningstilladelse lagt op til, at genudskylningen af hulrum starter med en pilotfase, hvor ét hulrum udskylles med nedsat hastighed. Der kan kun gives accept af det videre projekt, hvis overvågningen viser, at vilkårene i tilladelsen og forudsætningerne for projektet overholdes.

Den løbende overvågning af udledningen og effekten på vandmiljøet skal gennemføres af dertil akkrediterede firmaer. Resultaterne skal løbende rapporteres til myndigheden og offentliggøres.

Miljøstyrelsen eller Naturstyrelsen kan stoppe udledningen, hvis målingerne viser, at udledningskravene mod forventning ikke overholdes.

Den videre proces

Styrelserne har oplyst mig om, at de forventer at kunne træffe endelig afgørelse i sagen i efteråret 2011.

Jeg håber derfor, at udvalget har forståelse for, at jeg ikke i dag kan fortælle, hvordan den endelige afgørelse falder ud.

Jeg kan dog mere generelt oplyse, at det ansøgte projekt kan etableres i henhold til gældende lovgivning – dvs. under overholdelse af udlederkrav og øvrige vilkår for den tilladelige påvirkning af omgivelserne.

Spørgsmålet om alternative udledningssteder og muligheden for en anden anvendelse af saltet har været rejst flere gange.

Selvom nogle alternativer er belyst i VVM-redegørelsen kan Naturstyrelsen ikke uden videre pålægge ansøger at anvende et af disse alternativer. Det skyldes, at det ansøgte projekt som nævnt kan etableres i henhold til gældende lovgivning.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen som en del af behandlingen af sådanne sager ikke ville kunne pålægge ansøger strengere miljøkrav, end hvad der følger af lovgivningen.

Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen kan dog efter omstændighederne i forbindelse med fastsættelse af vilkårene for en tilladelse fremme miljømæssigt hensigtsmæssige løsninger, såfremt disse vilkår er saglige og proportionale.

I vurderingen af spørgsmålet om proportionalitet indgår en afvejning mellem på den ene side eventuelle miljømæssige

gevinster og på den anden side yderligere udgifter for ansøgeren i forbindelse med gennemførelsen af vilkårene.

De i VVM-redegørelsen nævnte alternativer er vurderet til enten ikke at have klare samlede miljømæssige gevinster eller at være forbundet med så store omkostninger, at de ikke står mål med miljøgevinsten.